Intervju: Paddy Ashdown, visoki predstavnik: “Ako političari ne postignu konsenzus, nametnut ću rješenje ustroja Mostara”

Naravno da će process biti bolan, ali manje bolan od situacije koju imamo sada i zbog koje je Mostar crna rupa na Balkanu. Dat ću sve od sebe da postignemo konsenzus, no ukoliko se konsenzus oko rješenja Mostara ne postigne, morat ću nametnuti rješenje, kazao je visoki predstavnik

“Podijeljeni Mostar je bolesno tkivo BiH. Taj problem se mora riješiti, inače će blokirati dalje kretanje BiH prema Europi i uništit će Mostar. Ne smijemo sebi dopustiti da ne uspijemo. Okvirna načela su dogovorena između svih stranaka. Oko 90 posto svih aktivnosti je završeno u okviru rada koji je provelo Winterstainovo povjerenstvo. Ja neću ni na koji način mijenjati ono što su oni već dogovorili. To znači da ćemo morati odlučiti o dva najvećim pitanjima: pitanju administracija i elektrosustava. Ove stvari se ne mogu riješiti na osnovi povjerenja jer, nažalost, povjerenja nema. Povjerenje među narodima ne postoji, ali to je posljedica rata. Jedino što možemo očekivati su jamstva, jamstva da u uspostavljenoj gradskoj strukturi neće biti prostora za ponovnu uspostavu paralelizma s ciljem podjele grada, jedinstvenu upravu bez općina te jamstva da niti jedan konstitutivni narod ne može samostalno vladati gradom. Ne tražimo savršeno nego najbolje moguće rješenje», kazao je u razgovoru za Dnevni list prvi čovjek u OHR-u Paddy Ashdown želeći uputiti svojevrsnu poruku, prvenstveno građanima Mostara, u povodu rješavanja pitanja ustroja grada u kojem

žive, a koja je u javnosti izazvala mnogo polemika, politiziranja, pa i moglo bi se reći zabrinutosti.

Dnevni list: Kažete da ćete Vi odlučivati o pitanjima administracije i elektrosustava. Koje rješenje predlažete?

Paddy Ashdown: Odluku o elektrosustavu sam već donio. Ostalo je pitanje koje se tiče tijela vlasti. Odluka koju sam ja donio treba biti ispoštovana. Na osnovi te odluke, električna energija se prije izvoza treba dostaviti lokalnim potrošačima kao što je Aluminij. To je privremeno rješenje koje je na snazi kod se ne donese stalno.

Dnevni list: Je li moguće bezbolno provesti ujedinjenje grada kojem se teži?

Paddy Ashdown: Na osnovi različitih ispitivanja javnog mnijenja i mišljenja građana na cjelom području Mostara vidio sam da velika većina Mostaraca jest za ujedinjenje grada. Stvar je u kompromisu, a kompromisi su teški. To je jedina budućnost ovoga grada. Naravno da će proces biti bolan, ali manje bolan od situacije koju imamo sada i zbog kojeg je Mostar crna rupa na Balkanu. Dat ću sve od sebe da postignemo konsenzus, no ukoliko se konsenzus oko rješenja Mostara ne postigne morat ću nametnuti rješenje. U tom slučaju postavit će se pitanje mogu li političke stranke dalje sudjelovati u tom procesu. To će dovesti u pitanje i Međunarodnu investicijsku konferenciju koju je Dragan Čović najavio za veljaču, kao i položaj koji će Sulejman Tihić imati na političkoj sceni kada se bude otvarao Stari most u Mostaru. Kako će izgledati kada ljudi iz cijeloga svijeta dođu zajedno, a pitanje je hoće li imati lokalne političare koji će moći zajedno raditi? Ja ih ne mogu zaustaviti u toj nakani, kao ni snage SFOR-a u ovoj zemlji. Ako žele uništiti grad, oni to mogu učiniti.

Dnevni list: Kakve veze ima jedinstven grad i investicijska konferencija?

Paddy Ashdown: Gledajte to s praktične strane. Predsjednik Čović je od mene zatražio da uvjerim poslovne ljude da trebaju doći na tu konferenciju. Koliko će poslovnih ljudi dati pozitivan odgovor da ulažu u podijeljen grad? Oni neće biti spremni dati svoja sredstva u grad u kojem se događaju čudne stvari. Hoće li poslovni ljudi čija je zemlja dala ogromna sredstva za obnovu Starog mosta doći u taj grad na otvaranje ako Bošnjaci odbijaju prijedlog da grad bude jedinstven.

Dnevni list: Ono što Vi kažete u ovoj je zemlji zakon. Znači da će do ujedinjenja grada ipak doći.

Paddy Ashdown: Misllim da će posljednju riječ imati oni koji će to morati implementirati. Bez obzira na ono što kažem ili uradim, oni još uvijek imaju mogućnosti da to unište ili da osiguraju da se to ostvari. To je ona odgovornost koju oni imaju, a ne ja.

Dnevni list: Hoće li administrativne poslove, otpuštanja administrativnih djelatnika i ostale poslove koji će se nakon rješenja morati uraditi, na sebe preuzeti OHR ili će to morati činiti lokalna tijela vlasti?

Paddy Ashdown: Cijeli proces će provesti lokalna tijela. Razgovaramo s tijelima vlasti o tome hoće li u tom procesu biti potrebna i dobro došla pomoć međunarodne zajednice. Nitko u OHR-u ne sugerira novog Košnika, ne govorimo o nekom novom međunarodnom dužnosniku. Ali ja sam razgovarao o mogućnosti postojanja malog odjela koji bi bio zadužen za implementaciju cijelog procesa i koji bi pružao pomoć načelnicima. Ne radi se o nekome tko bi bio ispred njih, nego o nekome tko bi ih podržavao u radu. U razgovoru s različitim gradskim dužnosnicima doznao sam da bi tako nešto dobro došlo.

Upitni listopadski izbori zbog Mostara

Dnevni list: Ako se odluka o ustroju Mostara donese do kraja ovoga mjeseca, kada bi se rješenje moglo provesti u praksi?

Paddy Ashdown: Potrajat će. Razlog zbog kojeg se odluka mora donijeti do kraja ovoga mjeseca jesu izbori u listopadu koji se neće moći provesti na odgovarajući način bez rješenja Mostara. Trebat će nekoliko mjeseci da stvari počnu funkcionirati. S obzirom da će proces implementacije potrajati, rješenje treba donijeti u što skorije vrijeme.